

1(5)

Kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta

Aikido – Judo – Karate – Miekkailu ja 5-Ottelu – Nyrkkeily - Taekwondo

Päätös asiassa KKPV_2022-008-J

7.6.2023

Liitto: Suomen Judoliitto

Vastaaja: [REDACTED]

Asia: Kurinpitomenettely epäurheilijamaisen käytöksen vuoksi kilpailutapahtumassa

JOHDANTO

Turku Judo Open -kilpailujen kilpailupäällikkö [REDACTED] on tehnyt asiassa kurinpitoilmoituksen. Ilmoitus koskee tapahtumia Turku Judo Open -kilpailuissa 6.11.2022. Ilmoitus on toimitettu kamppailulajiliittojen yhteisen kurinpitovaliokunnan käsiteltäväksi 2.1.2023.

Ilmoituksen perusteella [REDACTED] valmentaja [REDACTED] (Vastaaja) on käyttäytynyt epäurheilijamaisesti Turku Judo Open -kilpailuissa (TJO) 6.11.2022.

ASIAN VIREILLETULO

Asia on tullut vireille TJO:n kilpailupäällikkö [REDACTED] tekemällä ilmoituksella. [REDACTED] on toiminut kilpailujen juryn jäsenenä.

Kamppailulajiliittojen yhteisten kurinpitomääräysten 5 §:n 1 kohdan mukaan virallisen raportin kilpailu-, harjoitus- tai muusta tapahtumasta kamppailulajiliitolle voi tehdä kilpailun tuomari, tuomaritarkkailija, tuomarivalvoja, tarkkailija, valvoja tai liiton erikseen hyväksymä tai nimeämä henkilö.

Kurinpitoilmoituksessa kuvatus tapahtumainkulun perusteella ilmoituksen on tehnyt 5 §:n 1 kohdan tarkoittama henkilö. Asia on tullut vireille kurinpitomääräysten 5 §:n 1 kohdan mukaisesti.

ILMOITUKSEN PERUSTEET

Ilmoituksen perusteella Vastaaja on aloittanut äänekkään käytöksen judo-ottelun videotarkistuksen aikana. Vastaaja on tämän jälkeen rynninyt ottelualueen läpi toimitsija- ja videotuomaripöydän taakse ottelun mattotuomari [REDACTED] estelyistä huolimatta. Kilpailupäällikkö [REDACTED] on puuttanut tilanteeseen, minkä jälkeen Vastaaja on poistunut toimitsijapöydän luota. Tämän jälkeen Vastaaja on protestoinut videotarkistuksen lopputulosta huutelemalla tuomari [REDACTED]

Ilmoituksen mukaan tuomarivastaava [REDACTED] on pyytänyt Vastaajaa katsomaan ottelutilannetta videolta edellä mainittujen tapahtumien jälkeen. Ilmoituksen mukaan Vastaaja on

2(5)

myös tässä tilanteessa huudellut tuomareille ja hakannut heidän tuoliensa selkänöjia poistuessaan tuomaripöydän luota.

Ilmoituksen perusteella tapahtumapaikalla ovat olleet [REDACTED] ja [REDACTED] lisäksi kilpailujen tuomarivastaava [REDACTED] sekä tuomarit [REDACTED] [REDACTED] ja [REDACTED]. Lisäksi ilmoituksessa on todettu, että ensimmäisestä välikohtauksesta on kuvattu videotallenne.

ASIASSA SAATU SELVITYS

Kurinpitomääräysten 6.1 §:n mukaan asiassa kurinpitovaliokunnan tulee pyytää selvitykset niiltä tahoilta, joilta voidaan katsoa saatavan asian ratkaisemisen kannalta merkityksellistä aineistoa.

KKPV on saanut asiassa kirjalliset selvitykset [REDACTED] [REDACTED] ja [REDACTED].

[REDACTED] on kertonut selvityksessään, että hän ei muista tapahtumien kulkua yksityiskohtaisesti, mutta kertoo, että monet valmentajat ovat menetelleet samalla tavalla kuin Vastaja ja selvinneet ilman rangaistusta.

[REDACTED] on kertonut, että hän ei ollut paikalla kilpailuissa.

[REDACTED] on kertonut, että hän toimi tuomarina ottelussa, jota ilmoitus koskee. [REDACTED] on kertonut pysäyttäneensä ottelun videotarkistuksen ajaksi, jolloin Vastaja alkoi metelöidä. Tämän jälkeen Vastaja rynnisti ottelualueen läpi toimitsija- ja videotuomaripöydän taakse [REDACTED] estelyistä huolimatta. [REDACTED] mukaan Vastaja raivosi hetken pöytien takana, minkä jälkeen TJO:n kilpailupäällikkö puuttui tilanteeseen ja pyysi Vastajaa poistumaan tuomarialueelta.

[REDACTED] on myös kertonut, että tuomariston tekemän tuomion jälkeen Vastaja alkoi raivota ja huudella [REDACTED]. [REDACTED] on kertonut, että Vastaja jatkoi riehumistaan myös sen jälkeen, kun tuomarivastaava [REDACTED] oli pyytänyt Vastajaa katsomaan tuomiota koskevaa tilannetta videolta.

[REDACTED] on toimittanut KKPV:lle kaksi videotallennetta ilmoituksessa mainituista tapahtumista. Ensimmäisellä videolla näkyy, kuinka Vastaja huutelee mattotuomarille, minkä jälkeen hän rynnistää ottelualueen läpi tuomaripöydän luokse mattotuomarin ohjeistuksen vastaisesti. Vastaja katsoo hetken aikaa videotallennetta tuomaripöytien takana ja poistuu tilanteesta, kun mattotuomari ja yksi pöytätuomareista käskevät häntä poistumaan alueelta. Toisessa videossa näkyy, kuinka Vastaja huutelee mattotuomarille ottelijoiden loppukumarruksen aikana.

VASTAAJAN KUULEMINEN

Kurinpitomääräysten 6.2 §:n mukaan sen jälkeen, kun tapahtuneesta on saatu riittävä selvitys, kurinpitomenettelyn kohteena olevalla taholla on varattava tilaisuus antaa vastineensa asiassa.

Vastaja on antanut vastineen asiassa 29.4.2023. Vastaja on kertonut, että hän meni tilanteessa katsomaan videota ottelutilanteesta, jonka osalta Vastaja oli erimielinen tuomareiden tekemästä ratkaisusta. Vastaja on kertonut, että tuomareiden luokse kulkeminen on yleistä vastaavassa

3(5)

tilanteessa. Vastaaja on myös todennut, ettei koskettanut ketään tuomareista fyysisesti. Vastaaja on todennut, että ei koe riehuneensa tai raivonneensa tilanteessa.

Vastaaja on kertonut, että [REDACTED] tuli ottelun jälkeen keskustelemaan Vastaajan ja muiden [REDACTED] edustajien kanssa tuomariston tekemästä päätöksestä.

TAPAUKSEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Sovellettavat sääntökohdat

Kurinpitomääräysten 2 §:n 1c-kohdan mukaan rangaista voidaan sitä, joka kilpailuissa, siihen liittyvässä harjoitustoiminnassa tai kamppailulajin harjoittelussa, varsinaisen kilpailutapahtuman ulkopuolella tai kilpailusta tehtyjen päätösten johdosta käyttäytyy epäurheilijamaisesti.

Kurinpitomääräysten soveltaminen

Urheilun kurinpidossa vakiintuneesti edellytetään, että se menettely, josta kurinpitoseuraamus voidaan määrätä, tulee kuvata riittävän täsmällisesti säännöissä tai muissa määräyksissä (ks. esim. UOL 13/2008, 23/2011 ja 17/2014).

Menettely on tähän asiaan liittyen kuvattu kurinpitomääräyksissä siten, että rangaista voidaan sitä, joka kilpailuissa, siihen liittyvässä harjoitustoiminnassa tai kamppailulajin harjoittelussa, varsinaisen kilpailutapahtuman ulkopuolella tai kilpailusta tehtyjen päätösten johdosta käyttäytyy epäurheilijamaisesti.

Urheilu oikeudessa on vakiintuneesti katsottu, että epäurheilijamaisuudella ja sopimattomalla käyttäytymisellä on tietty ydinalueensa, johon kuuluvan käyttäytymissäännön rikkominen mahdollistaa kurinpitoseuraamuksen määräämisen (ks. esim. Heikki Halila – Olli Norros, Urheilu oikeus 2017 s. 305). Urheilu oikeudessa epäurheilijamaisuutena voidaan pitää esimerkiksi sopimatonta kielenkäyttöä ottelun tuomareita kohtaan. Toisaalta urheilukilpailuihin saattaa toisinaan liittyä normaalia karkeampaa kielenkäyttöä sekä sopivuudeltaan kyseenalaisia sanavalintoja (KKO 2005:137). Huomioon on otettava myös sananvapaus perusoikeutena. Kurinpitoseuraamuksen määräämistä joudutaan arvioimaan myös lajikultuurin kannalta. Hyväksyttävän kielenkäytön rajat poikkeavat jossain määrin myös sen mukaan, onko kyse kielenkäytöstä kilpailutapahtuman aikana vai sen jälkeen (Heikki Halila – Olli Norros, Urheilu oikeus 2017, s. 308). Toisaalta jos kyse on lasten tai nuorten urheilutapahtumasta, voidaan toiminnassa mukana olevilta edellyttää esimerkiksi kielenkäytön osalta esimerkillistä käytöstä (Olli Rauste, Lasten ja nuorten urheilun oikeussäännöt 2017, s. 266)

Arviointi Vastaajan menettelystä FJO:n aikana

Asiassa on selvitetty, että Vastaaja on ensimmäisessä tilanteessa ensin protestoinut mattotuomarin tekemää ratkaisua, minkä jälkeen hän on siirtynyt tuomaripöydän taakse mattotuomarin ohjeistuksen vastaisesti. Vastaaja on katsonut videota tuomaripöydän luona ja poistunut tilanteesta tuomarien tiukkasanaisten käskyjen jälkeen. Vastaaja ei ole koskenut tuomareihin fyysisesti. Tilanteesta kuvatun videon perusteella Vastaaja on katsonut videota tuomarien kanssa

4(5)

yhteisymmärryksessä. Poistuessaan hän on ilmeisen toverillisesti paiskannut kättä (ns. ”yläfemman”) erään tuomarin kanssa.

Asiassa on selvitetty, että ensimmäisen tilanteen jälkeen tuomarivastaava Lehtonen on kutsunut Vastaajan katsomaan judokamppailun tilannetta videolta.

Johtopäätökset

KKPV katsoo, että asiassa ei ole näytetty, että Vastaajan kovaääninen kielenkäyttö FJO-kilpailun tuomareita kohtaan olisi ollut epäasiallista tai epäurheilijamaista ottaen huomioon, että kyse on ollut kilpailutilanteesta. Asiassa ei ole myöskään esitetty, että Vastaaja olisi esimerkiksi kritisoinut tuomareita henkilöinä tai heidän henkilökohtaisia ominaisuuksiaan.

KKPV katsoo, että Vastaaja on toiminut mattotuomarin ohjeiden vastaisesti siirtyessään ensimmäisessä tilanteessa tuomaripöydän taakse. KKPV huomioi, että vastaava toiminta ei kuitenkaan ole poikkeuksellista judokilpailuissa. KKPV katsoo toisaalta, että kun kyseessä on ollut judokilpailuista, jossa on mukana paljon lapsia, tulee kilpailuihin osallistuvien valmentajien käyttäytyä esimerkillisesti. KKPV katsoo, että tällaisessa tilanteessa on tärkeää kunnioittaa tuomareita ja heidän antamia ohjeita.

Ensimmäisen tilanteen jälkeisiin tapahtumiin liittyen Vastaajan on ilmoitettu rummuttaneen tuomareiden selkänöjia. Väitteen tueksi ei ole esitetty muuta selvitystä kuin kilpailutuomari [REDACTED] kurinpitoilmoituksessaan esittämä kertomus, jonka paikkansa pitävyyden Vastaaja on kiistänyt. Ottaen huomioon, että [REDACTED] kertomus niin sanotusta ensimmäisestä tapahtumatilanteesta on osoittautunut varsin värittäneeksi siihen nähden, mitä tuosta tilanteesta käytettävissä olevasta videotallenteesta ilmenee, ei [REDACTED] kertomusta sellaisenaan ole pidettävä kurinpitoseuraamuksen määräämisen kannalta riittävänä selvityksenä asiassa.

KKPV katsoo, että asiassa ei ole tullut näytetyksi, että Vastaaja olisi rummuttanut tuomareiden tuolien selkänöjia tai muutoin kajonnut tuomareihin fyysisesti poistuessaan tilanteesta, jossa Vastaaja on katsonut videotallennetta [REDACTED] kanssa.

KKPV katsoo, että kun tapahtumat ovat sijoittuneet tunteikkaaseen kilpailutapahtumaan, voidaan katsoa, että hyväksyttävän kielenkäytön ja toiminnan rajat voidaan asettaa tavanomaista väljemmiksi. Kurinpitoilmoituksessa yksilöidyissä tapahtumissa ei kuitenkaan ole kyse kurinpitomääräysten nojalla rangaistavasta menettelystä.

KKPV kuitenkin katsoo, että kun kysymys on ollut nimenomaan lasten ja nuorten kilpailut, on judovalmentajana toimivalta Vastaajalta lupa edellyttää esimerkinomaista käytöstä. Toimiessaan lasten ja nuorten kilpailujen yhteydessä vastoin mattotuomarin ohjeistusta ja osoittaessaan kovaäänisesti mieltään Vastaaja on sinänsä käyttäytynyt häneltä tuossa asemassa ja olosuhteissa paheksuttavasti. Tästä syystä KKPV kehottaa Vastaajaa jatkossa kiinnittämään tarkemmin huomiota häneltä odotettavaan käytökseen silloin, kun hän toimii valmentajana lasten ja nuorten judokilpailuissa.

5(5)

PÄÄTÖSLAUSELMA

Kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta hylkää kurinpitoilmoituksessa vaaditut kurinpitovaatimukset.

Päätös on yksimielinen. Asian esitteli kamppailulajiliittojen yhteisen kurinpitovaliokunnan esittelijä Samuli Bryggare. Päätöksen tekemiseen osallistuivat kurinpitovaliokunnan II jaostossa Michael Saarikoski (KKPV:n II jaoston puheenjohtaja, KKPV:n 1. varapuheenjohtaja), Pihla Matikainen (J), Risto Väntar, Jussi Karppinen, Kari-Matti Lehti ja Ari Launne.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta urheilun oikeusturvalautakunnalta sen sääntöjen mukaisesti. Valitusosoitus asiakirjan liitteenä.

Helsinki, 7.6.2023

Michael Saarikoski
KKPV:n II jaoston puheenjohtaja

Samuli Bryggare
KKPV:n esittelijä